

AFTALE OM FINANSLOVEN 2003

03-11-2002

Aftale om finansloven for 2003 mellem regeringen og Dansk Folkeparti, 03.11.2002

1. Den økonomiske politik

Den samlede økonomiske politik i 2003 bygger på tre overordnede målsætninger:

- Fortsat nedbringelse af den offentlige gæld.
- Skattestoppet skal overholdes.
- Samtidig kræver den økonomiske situation, herunder særligt et presset arbejdsmarked, at der føres en fortsat stram finanspolitik.

Parterne er på den baggrund enige om følgende emner i relation til finanslovsforslaget for 2003 og de dertil knyttede ændrings- og lovforslag.

2. Håndhævelse af skattestop

Amternes vedtagne budgetter for 2003 indebærer en forøgelse af den gennemsnitlige udskrivningsprocent. Aftalen mellem regeringen og Amtsrådsforeningen om, at skatteudskrivningen ikke må stige i forhold til 2002, er dermed brudt.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at den lempelse af den statslige beskatning, som er nødvendig for at håndhæve skattestoppet, finansieres ved at inddrage det merprovenu, som amterne har opnået ved at bryde aftalen med regeringen. I 2003 og 2004 inddrages 50 pct. af merprovenuet individuelt i de amter, der har øget skatten, og tilsvarende får amter, der har sænket skatten, refunderet 50 pct. af provenutabet herved. Den resterende del af merprovenuet i 2003 og 2004 for amterne set under ét inddrages ved en generel reduktion af bloktilskuddet i 2004. Fra 2005 og frem modregnes det fulde amtslige merprovenu over bloktilskuddet.

Det merprovenu, som inddrages fra amterne, anvendes til at lempe den statslige beskatning.

For at understøtte skattestoppet fremover og for at understøtte aftalesystemet i forhold til styringen af den amtslige økonomi er regeringen og Dansk Folkeparti enige om at etablere en hjemmel til at inddrage et merprovenu ved fremtidige brud på skattestoppet i den amtskommunale sektor.

Regeringen og Dansk Folkeparti er samtidig enige om at gennemføre en tilsvarende neutralisering overfor kommunerne ved et eventuelt fremtidigt brud på skattestoppet. Hjemlen til at inddrage et merprovenu vil i givet fald blive udvidet til også at omfatte den primærkommunale sektor.

Amtsborgmesteren i Vestsjællands Amt har den 1. november 2002 fremsendt et brev til indenrigs- og sundhedsministeren, hvoraf det fremgår at: Jeg skal derfor anmode om et møde med ministeren med henblik på at afsøge mulighederne for ved en ændring af Vestsjællands Amts budget for 2003 at medvirke til, at regeringen ikke finder anledning til at søge sanktioner vedtaget i Folketinget.

Hvis en fornyet behandling af budgettet i Vestsjællands Amt resulterer i, at udskrivningsprocenten for 2003 ikke stiger i forhold til 2002, vil skattestoppet være overholdt for den amtskommunale sektor.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at der i givet fald ikke vil være behov for yderligere tiltag for at håndhæve skattestoppet i år, og at de ovenfor beskrevne tiltag derfor ikke vil finde anvendelse i 2003.

3. Svage grupper

Parterne er enige om at gennemføre målrettede forbedringer for de svage grupper i samfundet, bl.a. med henblik på at forbedre forholdene for ældre og handicappede samt for at bryde den sociale arv.

På finanslovsforslaget for 2003 er der indbudgetteret videreførte initiativer fra 2002-puljen for samlet 87,8 mill.kr. samt en reserve til svage grupper på 50 mill.kr. Der afsættes yderligere 60 mill.kr. i 2003. Reserven vil blive udmøntet efter drøftelse mellem Dansk Folkeparti og regeringen på følgende områder:

- Øget tilgængelighed for handicappede (26 mill.kr. i 2003), herunder f.eks. genopretning af tilskud til handicappedes aftenskoleundervisning
- Pulje til oprettelse af hospicer (20 mill.kr.)
- Opretholdelse af kollegium under Reden for unge narkoprostituerede (1 mill.kr.)
- Natvarmestuer til hjemløse i de store byer (3 mill.kr.)

- Øget indsats mod negativ social arv (4 mill.kr.)
- Voksenundervisning for sindslidende (1 mill.kr.)
- Udvidelse af patientforsikring (5 mill.kr.)
- Pulje til særlige sociale formål (50 mill.kr.)

4. Satspuljen

Regeringen vil fremsætte forslag til en ny satsreguleringslov, der skal danne grundlag for fordelingen af satspuljen i fremtiden. Partier, der stemmer for lovforslaget, vil fremover indgå i forligskredsen om udmøntningen af satspuljen.

Loven skal samtidig styrke regelgrundlaget for satspuljens fordeling og administration i lyset af, at ordningen videreføres. Herudover vil der alene ske en ajourføring af loven. Der vil ikke blive ændret på satsreguleringsordningens grundprincipper eller størrelsen af satsreguleringen.

Dansk Folkeparti konstaterer, at der i Folketinget er et stort flertal for ordningen, men samtidig, at Dansk Folkeparti ikke har kunnet optages i forligskredsen. Forligspartierne er på den baggrund enige om at videreføre satsreguleringsordningen. Ordningen sikrer, at udviklingen i overførselsindkomsterne afspejler lønudviklingen, og sikrer samtidig, at der årligt kanaliseres ressourcer til en målrettet indsats over for samfundets svage grupper. Der er ligeledes enighed om at sikre den bredest mulige parlamentariske forankring af ordningen.

5. De økonomisk svagest stillede folkepensionister

Regeringen og Dansk Folkeparti har drøftet de ældres økonomiske vilkår. Parterne er på den baggrund enige om at gennemføre et analysearbejde af de ældres økonomiske vilkår med særligt henblik på at belyse den økonomiske situation for de økonomisk svagest stillede ældre. Analysearbejdet skal være færdiggjort inden udgangen af september 2003.

Parterne er derudover enige om, at der i 2003 udbetales en skattepligtig supplerende ydelse på op til 5.000 kr. til folkepensionister, der ikke har indkomster udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg.

Ydelsen aftrappes med 100 pct. af indkomstgrundlaget udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg. For folkepensionister, der er gift eller samlevende med en anden folkepensionist, aftrappes ydelsen dog med 50 pct. af parrets samlede indkomstgrundlag udover den sociale pension. Tillægget udbetales ikke til folkepensionister, hvis likvide formue (inkl. en eventuel samlever eller ægtefælles formue) overstiger 53.100 kr. svarende til de gældende regler om helbredstillæg.

Ydelsen skønnes at medføre en offentlig merudgift i 2003 på 420 mill.kr.

Regeringen og Dansk Folkeparti har ligeledes som opfølgning på finansloven for 2002 indgået en aftale om særligt tillæg til økonomisk vanskeligt stillede pensionister. Merudgifterne skønnes at udgøre 97 mill.kr. i 2003. Aftalen sikrer fremover økonomisk vanskeligt stillede pensionister retskrav på tilskud til briller, tandproteser og fodbehandling.

6. Nedbringelse af ventetider på sygehusene

På finansloven for 2002 blev der afsat en pulje på 1½ mia. kr. til finansiering af de udgifter, der er forbundet med at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet med henblik på nedbringelse af ventetider mv. Det forventes, at en stor del af puljen vil blive videreført til 2003. Der er samtidig afsat yderligere 340 mill.kr. i 2003 som led i kommuneforhandlingerne.

Det er vurderingen, at de aktivitetsafhængige midler kan sikre et højt aktivitetsniveau igennem 2003. For at sikre, at de aktivitetsafhængige midler er tilstrækkelige i 2003 afsættes imidlertid en reserve på 125 mill.kr.

Der er herudover enighed om at sikre, at midlerne i størst muligt omfang bidrager til at øge antallet af behandlinger med henblik på at nedbringe ventetiderne. Der er nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at vurdere fordele og ulemper ved forskellige modeller for aktivitetsafhængig afregning med sygehusene. Arbejdsgruppen forventes at afslutte sit arbejde i løbet af december 2002.

Der er enighed om at drøfte, hvordan det igennem takstfastsættelsen kan sikres, at de afsatte midler omsættes i flest mulige patientbehandlinger, og der undgås et u hensigtsmæssigt lønpres. Drøftelserne påbegyndes primo 2003, når resultatet af arbejdet i den tværministerielle arbejdsgruppe foreligger.

7. Grænsehandel og kontrol

I forbindelse med ophøret af 24 timers reglen pr. 1. januar 2004 sænkes afgifterne på spiritus og cigaretter svarende til 43,75 kr. pr. flaske spiritus og 4 kr. pr. pakke cigaretter. Desuden sænkes sodavandsafgiften svarende til 62,5 øre/liter.

Herved forebygges tab af omsætning i dansk detailhandel i forbindelse med 24 timers reglens ophør.

Nedsættelsen træder i kraft pr. 1/10-2003.

Den samlede virkning af 24 timers reglens ophør (under hensyntagen til den vedtagne tyske forhøjelse af tobaksafgiften), nedsættelse af afgifterne på grænsehandelsfølsomme varer, samt afskaffelse af energiafgift vedr. smøreolier mv. svarer til et årligt provenutab på ca. 1,3 mia. kr. fra og med 2004.

I 2003 udgør provenutabet 555 mill.kr., når der tages hensyn til godtgørelser vedrørende lagre mv. på 330 mill.kr. Regeringen og Dansk Folkeparti er desuden enige om at styrke indsatsen for at bekæmpe kriminalitet i forbindelse med ulovlig import og salg af afgiftspligtige varer. Parterne vil derfor nøje følge virkningerne af de planlagte stramninger af den skatte- og afgiftsmæssige kontrol og skærpede bødeniveauer i forbindelse med detailsalg af afgiftspligtige varer i kiosker mv. Lovforslag herom fremsættes i november.

8. Forenkling og skat

Reglerne vedrørende indeholdelse af udbytteskat i forbindelse med udbetaling af udbytter forenkles, således at der i udbytter, der tilfalder selskaber mv. indeholdes 19,8 pct. udbytteskat, mod 28 pct. for andre aktionærer. Herved opnås en forenkling, idet den indeholdte skat for de berørte selskaber dermed som udgangspunkt svarer til den endelige skat. Tilbagesøgning af udbytteskat vil derfor ikke længere være nødvendig, og det bliver muligt at afskaffe omkring 74.000 attester årligt. Til gengæld udvides indberetningspligten i forbindelse med udlodning af udbytter. Den forenkede indeholdelse integreres i acontoskatteordningen for selskaber mv. og skønnes at medføre et varigt rentetab på cirka 15 mill.kr. fra 2004.

Der indføres skatte- og momsfrihed af arbejde, som håndværkere udfører på deres egen ejendom. Den nuværende skattepligt vedrørende eget arbejde omfatter alene personer, der er beskæftiget inden for byggeriet. Denne praksis kan ses som en form for forskelsbehandling, der afskaffes med forslaget. Forslaget skønnes at medføre et årligt provenutab på ca. 25 mill.kr. Finansårsvirkningen i 2003 er 10 mill.kr.

Der indføres fradrag for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger på tilsvarende betingelser, som for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger for lønmodtagere. Herved ligestilles lønmodtagere og selvstændige. Forslaget skønnes at medføre et provenutab på 15 mill.kr. årligt. Finansårsvirkningen i 2003 er 10 mill.kr.

Der indføres en ordning, hvor kunstnere kan foretage henlæggelser til indkomstudligning. Der kan henlægges minimum 5.000 kr. og maksimum 500.000 kr. årligt af den del af indkomsten, der overstiger 150.000 kr., og som ikke har karakter af løn, legater, priser mv. Henlæggelsen fradrages i den skattepligtige indkomst i henlæggelsesåret og indkomstbeskattes, når den hæves. Der betales en foreløbig indkomstskat på 30 pct. i forbindelse med henlæggelsen, som modregnes i indkomstskatten i forbindelse med hævede henlæggelser. Ordningen skønnes at medføre et provenutab på 16 mill.kr. i 2003. Det varige årlige tab udgør 12 mill.kr.

9. Iværksættere

Der er enighed om, at der afsættes 50 mill.kr. årligt over de kommende fire år til initiativer, der skal forbedre rammerne for iværksætterne i Danmark. Midlerne er indbudgetteret på finanslovsforslaget for 2003. Midlerne skal rettes mod styrkelse af den danske iværksætterkultur, administrative lettelser, bedre erhvervsservice/iværksætterrådgivning samt nemmere adgang til finansiering til start og udvikling af egen virksomhed.

Parterne accepterer samtidig regeringens indbudgetterede budgetforbedringer vedrørende erhvervsstøtte på FFL03. Der er dog enighed om, at budgetforbedringen vedrørende landbrugets konsulentordning på 20 mill. kr. årligt ikke gennemføres.

10. Undervisning mv.

Parterne er enige om at afsætte en reserve til styrket integration af IT i Folkeskolen. For at sikre en afbalanceret og velovervejet anvendelse af reserven er der dog enighed om, at de afsatte beløb skydes med et år i forhold til den indbudgetterede reserve på finanslovsforslaget, og at udmøntningen sker på baggrund af resultaterne af det igangsatte udvalgsarbejde.

Skoleskibet Danmark repræsenterer en stor værdi som symbol på Danmark som søfartsnation. Parterne er derfor enige om at afsætte 5 mill.kr. i 2003 til Skoleskibet Danmark med sigte på, at skibet fortsat kan udfylde denne rolle. Regeringen vil derudover tage initiativ til at søge private sponsorer, som kan bidrage til finansieringen af Skoleskibet Danmarks aktiviteter.

Der er mellem regeringen og Dansk Folkeparti en forståelse om at fortsætte de igangværende forhandlinger om folkeskolen, og parterne er enige om at stile efter en aftale baseret på et bredt flertal i Folketinget.

11. Placering af statslige arbejdspladser, yderområder, turisme mv.

Det er hensigten, at nye statslige institutioner som udgangspunkt placeres uden for hovedstadsområdet med mindre særlige grunde taler imod, herunder rekrutteringshensyn, effektivitet og kvalitet i opgaveløsningen samt nærhed til samarbejdsparter mv.

Regeringen har besluttet, at alle tiltag vedrørende placering af nye eller nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser skal vurderes med henblik på regionale konsekvenser.

- I Økonomi- og Erhvervsministeriet er det besluttet at oprette en Sikkerhedsstyrelse gennem sammenlægning af en række myndighedsopgaver vedrørende sikkerhedsteknik. Det er hensigten, at styrelsen skal placeres i provinsen, hvor der som udgangspunkt fokuseres på Jylland. Der er endnu ikke truffet beslutning om placeringen.
- Der pågår i øjeblikket et analysearbejde om mulighederne for yderligere decentralisering af opgaver og årsværk fra Skov- og Naturstyrelsens hovedkontor i København til de 25 lokale statsskovdistrikter.
- Der er den 21. juni 2002 opnået politisk enighed mellem samtlige partier i Folketinget om den fremtidige organisering inden for redningsberedskabets område, hvor det er besluttet at afvikle det statslige beredskabscenter i Hillerød. I Jylland opretholdes beredskabscentrene i Thisted, Herning og Haderslev. På Sjælland opretholdes beredskabscentret i Næstved, ligesom centret i Allinge på Bornholm opretholdes.
- Pr. 1 juli 2002 trådte en ny regionsstruktur inden for Told*Skat i kraft. De eksisterende regioner opretholdes, men en del af regionernes hidtidige opgaver varetages i 8 nye regionale told- og skattemyndigheder. Det er ved placeringen af opgaver i regionerne tilstræbt at sikre, at Told*Skat også fremover er en væsentlig statslig arbejdsplads på regionalt plan, samt at regionale yderområder ikke mister beskæftigelse. Således medfører den nye regionsstruktur en begunstiggelse af yderområderne.
- I forbindelse med flerårsaftalen for Kulturministeriets uddannelser er aftalt, at der skal ske en øget arbejdsdeling og et bedre samarbejde mellem institutionerne, således at der etableres større og mere specialiserede faglige miljøer. Herved løftes uddannelsernes faglige niveau, samtidig med at institutionernes geografiske spredning fastholdes.

En positiv udvikling i regionerne handler ikke alene om placering af statslige arbejdspladser, men især om at sikre rammerne for udnyttelse af de regionale kompetencer og muligheder. De regionale vækstmuligheder indgår som et centralt element i regeringens vækststrategi.

Parterne er enige om at arbejde videre med spørgsmålet om placering af statslige arbejdspladser med ovennævnte sigte.

Parterne lægger vægt på, at Danmark udvikler sig i regional balance. Parterne er derfor enige om at prioritere projekter, som vil bidrage til en positiv regionaløkonomisk udvikling inden for rammerne af den turismepolitiske handlingsplan. Der er allerede afsat i alt 45 mill.kr. i 2003-2005 til gennemførelse af initiativer under handlingsplanen. Der afsættes yderligere 10 mill.kr. i 2003 til en målrettet indsats i yderområder.

Hensynet til at Danmark udvikler sig i regional balance integreres også i Danmarks Turistråds generelle indsats for at fremme vækst og fornyelse i dansk turisme.

I forlængelse af den indgåede aftale om den fremtidige færgebetjening af Bornholm mellem Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti nedsættes en følgegruppe bestående af aftalekredsen. Følgegruppen skal drøfte alle væsentlige forhold omkring udbuddet af færgebetjeningen af regionen Bornholm.

12. Øvrige prioritetsområder mv.

Parterne er enige om, at der skal skabes mulighed for, at der i særlige tilfælde kan udbetales godtgørelse på i størrelsesordenen 100.000 kr. til de efterladte for den tort, som de er blevet påført ved et drab. En sådan mulighed findes ikke i dag (L4 Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra

staten til ofre for forbrydelser). Merudgifterne for staten ved forslaget skønnes at udgøre 3 mill.kr. i 2003 stigende til 8 mill.kr. i 2004 og 10 mill.kr. i 2005 og frem.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at afsætte en pulje på 5 mill.kr. i 2003 til konkrete initiativer til forbedring af fængselspersonalets arbejdsmiljø. Puljen afsættes i Personalestyrelsen og udmøntes i tæt samarbejde mellem Personalestyrelsen og den pågældende institution.

Dansk Folkeparti noterer sig, at retsafgifterne vil indgå i den betænkning, som Retsplejerådet vil fremlægge i 2003, samt at regeringen på baggrund heraf vil vurdere, om der er grundlag for at foretage en omlægning af retsafgiftssystemet. Retsplejerådet overvejer bl.a. retsafgifternes betydning for borgernes økonomiske muligheder for at indbringe en sag for retten. Dette vurderes i sammenhæng med reglerne om sagsomkostninger, offentlig retshjælp, fri proces og retshjælpsforsikring, som alle har betydning for borgernes økonomiske omkostninger ved retssager. Dansk Folkeparti og regeringen er endvidere enige om, at der skal udarbejdes en analyse, der skal belyse eventuelle forskelle i beregningen af retsafgifter mellem retskredsene. Indsatsen for at hjælpe sårede og syge herreløse og vilde dyr, der for eksempel er blevet påkørt i trafikken, skal styrkes. Regeringen og Dansk Folkeparti er derfor enige om at øge statens tilskud til Dyrenes Beskyttelse fra 3 til 5 mill.kr. i 2003. Tilskuddet skal især anvendes til at transportere, behandle og pleje syge eller tilskadekomne, herreløse og vilde dyr.

Med henblik på at sikre den fortsatte udgivelse af Søren Kierkegaards samlede værker i regi af Søren Kierkegaard Forskningscentret afsættes 5 mill.kr. årligt på Kulturministeriets område i 2004 -2006. Det forudsættes, at der tilvejebringes midler til delvis videreførelse af forskningsaktiviteterne fra dels Danmarks Grundforskningsfond, dels eventuelle bidrag fra forskningsrådene, private fonde mv.

Med henblik på styrke vurderingerne af effektiviteten af miljøinitiativer og som bidrag til at opnå mest muligt miljø for pengene afsættes der 5 mill.kr. årligt i 2003-2006 til Institut for Miljøvurdering. Midlerne skal anvendes til en styrkelse af udredninger af miljøpolitikens samfundsøkonomiske konsekvenser.

Der er enighed om at afsætte 3 mill.kr. i 2003 til en hovedrenovering af motoren mv. i statens skib ved Rigsombudet i Grønland, således at skibet fortsat i de næste ti år kan benyttes som rejsefartøj.

Parterne er enige om, at der afsættes 5 mill.kr. i 2003 til videreførelse af Femern Bælt ekspertsekretariatet under Trafikministeriet, hvis kompetence vil være værdifuld, hvis byggeriet af en fast forbindelse besluttet igangsæt. Sekretariatet forventes at kunne bidrage til at reducere risikoen for budgetoverskridelser og forsinkelser ved projektet. Der er hermed ikke taget stilling til spørgsmålet om gennemførelsen af selve Femern Bælt projektet. Regeringen og Dansk Folkeparti er desuden enige om, at partistøtten omfattes af de generelle effektiviseringskrav, der gælder på det statslige område, svarende til en budgetforbedring på 2,5 mill.kr. i 2003 stigende til 5,7 mill.kr. i 2006. Dansk Folkeparti ønsker desuden, at en tilsvarende budgetforbedring gennemføres vedrørende gruppestøtten og Folketingets udgifter i øvrigt, men anerkender, at regeringen har det synspunkt, at dette i givet fald må ske gennem Folketingets udvalg for forretningsorden.

Parterne konstaterer, at der er et mindreforbrug på udlændingeområdet på ca. 40 mill.kr. i forhold til finanslovsforslaget for 2003, hvilket bidrager til at sikre råderum til fortsatte forbedringer på centrale velfærdsområder de kommende år på bl.a. de borgernære områder i kommuner og amter.

13. Finansiering

Med henblik på at undgå en fortsat formueopbygning i Arbejdsmarkedets Feriefond overføres i 2003 op til 150 mill.kr. af renteafkastet fra FerieKonto til staten frem for til Feriefonden. Aftalen sikrer, at renteafkastet fra FerieKonto kommer alle lønmodtagere til gode.

DONG betaler i 2003 et ekstraordinært afdrag på det af staten ydede lån til selskabet, hvorefter lånet er fuldt tilbagebetalt.

Ifølge lovgivningen herom forudsættes Hypotekbankens reserver overført til statskassen i løbet af bankens afviklingsperiode. Der er enighed mellem parterne om, at der i forbindelse med ændringsforslagene overføres 300 mill.kr. i 2003 fra Hypotekbankens reserver til statskassen.

I forbindelse med aftalen skrives den generelle reserve til finansiering af uforudsete udgifter i løbet af 2003 ned til 125 mill.kr.

14. Afsluttende bemærkninger

Parterne er enige om at stemme for regeringens ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2003 samt finanslovsforslag for 2003 ved 3. behandlingen, idet parterne kun i enighed støtter ændringsforslag fra andre partier.

Parterne fremhæver, at der som led i aftalerne om finansloven for 2003 er indgået en aftale mellem Dansk Folkeparti og regeringen på trafikområdet.

Parterne fremhæver, at der er indgået forlig i samarbejde med andre af Folketingets partier om Flere i arbejde, Flere og Bedre boliger, Nationale naturområder, skovrejsning mv., Bornholmstrafikken, mulig støtte til skibsbygning, forbrugerområdet, kulturområdet, Bedre uddannelser mv. samt forskning og innovation.

Dansk Folkeparti noterer sig derudover, at regeringen i enighed med forligskredsen for flerårsaftalen om Kriminalforsorgen vil etablere 100 fængselspladser. Finansieringen vil blive tilvejebragt gennem omlægning af statslige aktiver. Dansk Folkeparti er ikke forpligtet til at sikre finansieringen.

Dansk Folkeparti har ligeledes noteret sig, at regeringen i løbet af året vil søge flertal blandt Folketingets partier til at udmønte de afsatte reserver mv. på finanslovsforslaget for 2003, herunder vedrørende Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen (den generelle reserve), Miljø-, Freds- og Stabilitetsskabende reserve til forsvarets internationale opgaver, Risø og UMTS.